

Hrvatska U prijevodu

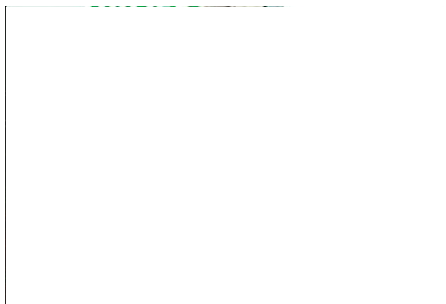
(FOTO, VIDEO) Razorni potres uništio i vrijednu kulturnu baštinu: Popisivanje štete i obnova sakralnih objekata i koja je njihova kulturna važnost?

Objavio Ivana Grbeša - 8. kolovoza 2020. u 17:30

Foto: www.min-kulture.gov.hr

Zgrade okružene skelama, oštećene fasade, cigle, crijepovi i daske na pločnicima diljem glavnog grada Hrvatske još su uvijek podsjetnik na razorni potres koji je krajem ožujka Zagrebu nanio štetu od najmanje 86 milijardi kuna.

Potres je osim brojnih stambenih prostora, teško ošteti i mnoge sakralne objekte, među kojima su i mnoga zaštićena kulturna dobra grada Zagreba i Hrvatske.

Brojna oštećenja na sakralnim objektima koji su dio nepokretnih kulturnih dobara RH

Podatke o nastaloj šteti na kulturnim dobrima prikupljao je **Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba**. Od njih smo dobili informaciju da "na području Zagreba, za koje je nadležan ovaj Zavod, postoji 51 pojedinačno zaštićeni sakralni objekt (**kapele, crkve, samostanski sklopovi**) upisan u Registar nepokretnih kulturnih dobara RH Ministarstva kulture".

Pročelnik prof. **Stipe Tutiš** pojasnio nam je i koliko je od spomenutih zaštićenih kulturnih sakralnih objekata pretrpilo oštećenja: "Zaprimljena je prijava štete za slijedeća pojedinačno zaštićena kulturna dobra; – 31 crkva ili kapela, 7 župnih dvorova te 7 samostana."

Nadležni Zavod smo upitali i u kojim su područjima Grada Zagreba zabilježena najveća oštećenja na sakralnim objektima te kako se popisuje šteta na njima. U odgovoru su naveli kako se "prioritet i redosljed popisivanja pojedinačnih nepokretnih kulturnih dobara određuje vodeći računa o procjeni statičara, ugroženosti kulturnog dobra i sigurnosti osoba koje vrše popisivanje. Slijedom navedenog, popis štete i njezina procjena na zaštićenim sakralnim objektima je u tijeku te se provodi sukladno propisanim prioritetima. Napominjemo da gotovo svi navedeni objekti pretrpjeli određena oštećenja, najveća je šteta na sakralnim objektima istočnog dijela grada u podsljemenskom području, te u centru grada, dok su oni u južnom dijela grada pretrpjeli znatno manja oštećenja."

Također, nastala oštećenja uzrokovana potresom koincidirala su s epidemijom COVID-19 koja je prouzročila zatvaranje brojnih kulturnih institucija i sakralnih građevina. Popuštanjem mjera određene institucije otvorile su svoja vrata korisnicima, dok su pojedini objekti do daljnjeg zatvoreni kako bi se osigurala sigurnost djelatnika i posjetitelja.

Na koji se način pristupilo popisivanju šteta na kulturnoj baštini?

U potresu su oštećena pojedinačno zaštićena nepokretna kulturna dobra, ali i brojni objekti unutar zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije.

Najteža oštećenja nastala su na nepokretnoj kulturnoj baštini koja se nalazi unutar povijesne četvrti grada Zagreba – *Donji Grad, Gornji Grad i Kaptol*, a teško su oštećeni i pojedinačno zaštićeni spomenici kulture.

Na temelju Odluke o provedbi popisa štete na nepokretnim kulturnim dobrima prouzročene potresom u Gradu Zagrebu i okolici i Odluke o provedbi popisa štete prouzročene potresom u Gradu Zagrebu i okolici na muzejskoj građi, dokumentaciji, muzejskom inventaru, crkvenom inventaru te pokretnim kulturnim dobrima u posjedu drugih pravnih i fizičkih osoba, formirani su konzervatorski timovi Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture, Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode, Konzervatorskog odjela u Zagrebu, Konzervatorskog odjela u Krapini i Konzervatorskog odjela u Bjelovaru te Hrvatskog restauratorskog zavoda koji na temelju utvrđene metodologije pregledavaju i evidentiraju nastala oštećenja i propisuju hitne mjere zaštite te izrađuju program obnove.

Terenski obilasci odvijaju se prema *kriteriju ugroženosti* koju su prethodno utvrdili inženjeri konstruktori, a postupanje je započelo s dvije prioritete kategorije, kulturnim dobrima upisanima u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske i baštinom na području zone A kulturno-povijesne cjeline Grada Zagreba, odnosno Donjeg Grada, Gornjeg Grada i Kaptola.

Cjeloviti pristup **obnovi kulturne baštine dugotrajan je proces**, no već se pristupilo provedbi hitnih mjera za sanaciju oštećenja koje mogu predstaviti daljnji rizik za imovinu i ljude, izvijestilo je resorno **Ministarstvo kulture**. To podrazumijeva: evakuaciju muzejske građe i inventara ili njihova zaštita in situ, provedbu konzervatorsko-restauratorskih zahvata na pokretnim dobrima, ojačanje labilnih dijelova arhitekture i dekorativnih elemenata na zgradama.

Krajem srpnja predsjednik Vlade Andrej Plenković predstavljajući u Hrvatskom saboru prijedlog Zakona o obnovi Zagreba naglasio je da će se pri obnovi kombinirati nacionalna sredstva i međunarodni izvori financiranja.

"Uz brojne crkve i samostane, oštećen je i simbol Zagreba, katedrala, a krnji tornjevi katedrale još će dugo biti najvidljiviji ožljak glavnog hrvatskog grada. Dogodilo se da je Zagreb postao jedini europski glavni grad kojeg je u posljednjih nekoliko desetljeća pogodio ovakav potres, a jedini u svijetu kojem se to dogodilo usred pandemije koronavirusa... Odmah je bilo jasno da će obnova Zagreba postati naša glavna zadaća u godinama pred nama. Istodobno, razmjeri šteta nadilaze sve s čim smo se do sada suočavali.", poručio je Plenković u Saboru o Zakonu koji ide u drugo čitanje.

Brojna oštećenja na sakralnim objektima u užem centru grada

Potres je prouzrokovao niz oštećenja na župama i drugim crkvenim objektima unutar Zagrebačke nadbiskupije, zbog čega je održano i nekoliko koordinacijskih **sastanaka** nadbiskupijskih tijela u vezi otklanjanja šteta na crkvenim objektima.

Najteže su stradale crkve u Markuševcu, Granešini i Čučerju u kojima nije moguće vršiti bogoslužje niti se zajednica vjernika može okupljati. Oštećenja su pretrpjele brojne župe Grada Zagreba i okolice od kojih se po težini ističu župne crkve – Ksaver, Palmotičeva, Kašina Vugrovec, Laz Bistrički, stara crkva u Sesvetama, Bistra. Uz stradale župne crkve potresom su pogođene i župne kuće, od kojih u nekima nije moguće stanovanje svećenika: Bistra, Granešina, Markuševac, Čučerje i sv. Jeronim – Maksimir.

Osim katedrale u kojoj je teško oštećen sjeverni toranj koji je i skinut te Nadbiskupski dvor, u potresu je oštećena i znamenita crkva, toranj i samostan sv. Franje Asiškog na Kaptolu. U bazilici Srca Isusova u Palmotičevoj ulici urušio se dio stropa. Oštećen je i zaštićeni spomenik kulture crkva sv. Marka i naša najpoznatija barokna crkva sv. Katarine na Gornjem gradu.

"Problem je kip Francesca Robbe, koji je pao iz svog ležišta. To je najpoznatiji kameni kip Robbe, koji je u sv. Katarini", istaknuo je za **HRT** župnik župe sv. Marka na Gornjem gradu Vladimir Magić.

Golema šteta nastala je i na srpskoj pravoslavnoj crkvi na zagrebačkom Cvjetnom trgu.

"Iznutra se golim okom vidi da oštećenja nisu mala. Inače, hram spada u prvu kategoriju zaštite Republike Hrvatske", kaže mitropolit zagrebačko-ljubljanski Porfirije.

U Šestinama je nastala šteta na crkvi sv. Mirka. U crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Remetama oštećena je prednja lađa crkve koja je bila pošteđena u potresu 1880. U prednjem dijelu oštećene su freske, a neki dijelovi su i uništeni. Uslijed potresa oštećena je u Granešini i crkva Rođenja Blažene Djevice Marije.

U podrhtavanjima tla srušen je dio crkve Pohoda Blažene Djevice Marije u Čučerju, a radi popucanog tornja isključena su zvona. Osim u Zagrebu, oštećeno je i Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici. Posebno je stradao dio župe sv. Jurja iz Gornje Stubice koji je bliže Sljemenu, odnosno samo par kilometara zračne linije od epicentra razornog potresa.

"Krnji tornjevi katedrale još će dugo biti najvidljiviji ožiljak potresa"

U potresu koji je u nedjelju 22. ožujka pogodio Zagreb s epicentrom u Markuševcu stradala je zagrebačka prvostolnica te Nadbiskupski dvor.

Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije i svetih Stjepana i Ladislava ili Zagrebačka katedrala, najveća je hrvatska sakralna građevina i jedan od najvrjednijih spomenika hrvatske kulturne baštine te zaštićeno kulturno dobro. Prva je i najznačajnija gotička građevina Hrvatske te najmonumentalnija je gotička sakralna građevina jugoistočno od Alpa.

Trobrodna, troapsidalna katedralna crkva s dva zvonika građena je postupno od 13. stoljeća. Nakon potresa 1880. godine provedena je temeljita obnova katedrale u neogotičkom stilu (1880. – 1906.), po nacrtima bečkog graditelja Friedricha von Schmidta, a gradnju je vodio Hermann Bollé. Bollé će, izvodeći radove na restauraciji, dijelom izmijeniti prvotne Schmidtove projekte, osobito rješenja vrhova tornjeva. Dio kula tad je srušen. U ovoj je restauraciji zagrebačka prvostolnica crkva dobila svoj današnji oblik s dva vitka tornja, visokim krovom, novim stupovima u svetištu i oltarima koji su zamijenili većinu baroknih oltara iz 18. stoljeća. Bila je pokrivena raskošnim krovom od glaziranog crijeva koji je kasnije nažalost uklonjen. Umjesto starih grobnica biskupa i velikaša sagrađena je nova grobnica za zagrebačke nadbiskupe iza glavnog oltara. Uz druge velikane, tu počivaju i hrvatski mučenici Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan.

Biskupska tvrđava sa šest cilindričnih i dvije pravokutne kule podignuta je početkom 16. st. Barokno koncipirani nadbiskupski dvor građen 1729, adaptiran 1833. i ponovno 1886. prema projektu Hermana Bolléa. U sklopu dvora sačuvana je romaničko-gotička kapela sv. Stjepana Prvomučenika podignuta 1250. gdje su **sačuvani ostaci zidnih slika vladara i biskupa koje je u 14. st. izveo majstor škole iz Riminija**. Park Ribnjak, nekadašnji biskupski perivoj izveden prema nacrtu arhitekta Leopolda Klingsfogle oko 1830.

Potres jačine 5,5 stupnja po Richteru ovog je ožujka srušio vrh južnog zvonika katedrale. Vrh sjevernog tornja Zagrebačke katedrale visok 13 i pol metara i težak 30 tona, uz **pomoć Hrvatske vojske** skinut je 17. travnja 2020. kontroliranom eksplozijom, jer je zbog oštećenja koja je pretrpio u jakom potresu postojala opasnost da se sruši i izazove još veća oštećenja katedrale i okolnoga prostora. Katedralni toranj odvojen je između 72. i 73. reda, skinula ga je dizalica od 500 tona, a druga dizalica obuhvatila je cijeli zvonik i spustila ga u jednom komadu.

Pogledajte kako je izgledala akcija uklanjanja tornja:

Povijesni pothvat Hrvatska vojska uklanjanja tornja zagrebačke katedrale

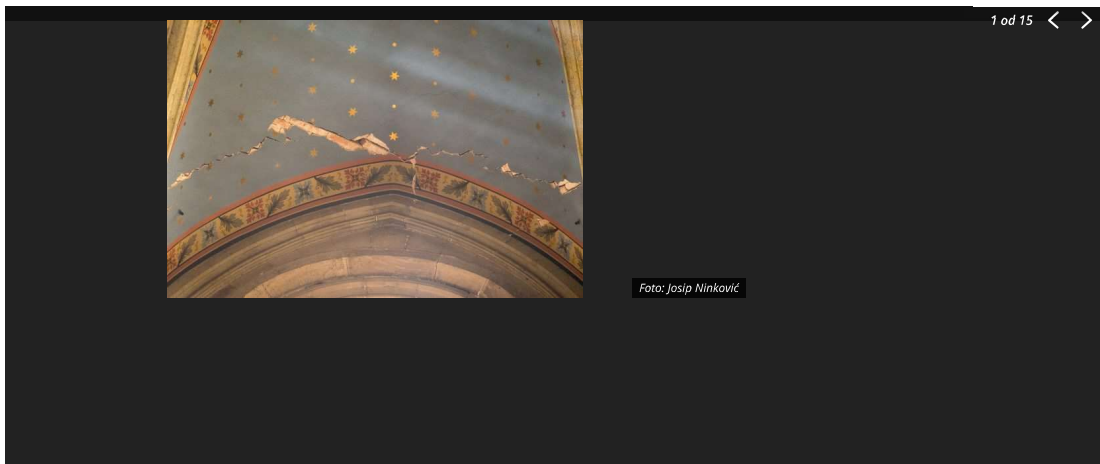
Oštećeni zvonici Zagrebačke katedrale dobili su privremene zamjenske križeve.

S obzirom na stanje zagrebačke katedrale poduzeti su žurni interventni radovi da se prostor u katedrali i oko nje zaštiti od eventualnog daljnjeg urušavanja, nastajanja većih šteta i propadanja te da se osigura nesmetano kretanje radnika.

"Preliminarni zaključci obilaska Katedrale ne pokazuju teška oštećenja, no kod Nadbiskupskog dvora riječ je o znatnim oštećenjima konstrukcijske naravi zbog kojih će biti potrebna opsežna prostorna obnova i zbog čega u njemu nije moguće živjeti niti obavljati nikakve djelatnosti", izvijestili su nakon potresa iz Zagrebačke nadbiskupije.

Lom se na zvoniku katedrale dogodio na visini od 92 m. Srušen je dio zvonika u visini od 10,30 m, na čijem vrhu je bio pričvršćen pozlaćeni križ s gromobranskim šiljkom, ukupne visine 3,20 m. Kameni elementi su pali dijelom na skelu, koja se upravo prilagođavala za radove završene III. faze obnove južnog zvonika, i pri tom su oštetili dio treće galerije dovršene netom prije Božića. Jedan dio tornja pao je na krov katedrale kojeg je također ošteti i probio na više mjesta, a najveći dio kamenih elemenata pao je u dvorište između katedrale i Nadbiskupskog dvora.

Oštećenja su se dogodila i na sjevernom zvoniku te je zbog opasnosti od urušavanja bilo potrebno ukloniti dio sjevernog zvonika.

Sam vrh, „jabuka“, pronađena je na tavanu dvora gdje se i zadržala. Metalni pozlaćeni križ obnovljen i postavljen 2013. godine, raspao se u brojne dijelove budući da je izrađen od ploča debljeg bakrenog lima s metalnom potkonstrukcijom. Dijelovi križa pronađeni su raspršeni na skeli, na krovu katedrale, a dio dijelova je bio ispod kamena na dvorištu. Već kod prvog pregleda, neposredno iza potresa, uočeno je kako je uz vrh južnog tornja srušena i balustrada iznad apsida, vrhovi baldahini kontrafora te da je u padu dijelova tornja znatno oštećena druga kontrafora lađe na južnom pročelju.

Grob blaženog Alojzija Stepinca i kip Blažene Djevice Marije ostali potpuno netaknuti

Osim vrha zvonika i niza vanjskih segmenata, nastradala je i unutrašnjost katedrale.

> (FOTO) Procjenjuje se šteta na Zagrebačkoj katedrali nakon potresa: Pogledajte fotografije

> (FOTO) Pogledajte razorne posljedice potresa u Katedrali i Nadbiskupskom dvoru

> Bazilika Srca Isusova obnavljat će se možda i godinama – evo gdje možete donirati za obnovu!

> (FOTO) Bazilika Srca Isusova teško pogođena, a grob i slika bl. Ivana Merza neoštećeni

„Najstabilniji je dio sakristija i kapelica u njezinu nastavku, jer je to najstariji dio katedrale, pa je između njih razbijeno samo pregradno staklo, no stradali su vitraji u apsidi i njih ćemo morati zamijeniti. Posve su popucali, ali su već sami po sebi bili dotrajali“, rekao je nakon potresa za **Večernji list** rektor katedrale mons. **Josip Kuhtić**, koji je među prvima došao do zagrebačke prvostolnice za koju je zadužen još od 2008. kada je imenovan na to odgovorno mjesto.

Mons. Kuhtić je za **Večernji list** posebnu pozornost skrenuo na činjenicu da je grob blaženog Alojzija Stepinca ostao potpuno netaknut te da na oltaru s kojega je sve popadalo, ostao stajati kip Majke Božje. U svetištu su zbog napuknuća svodova zaštićeni sarkofag bl. Alojzija Stepinca i demontirani su dijelovi Ackermannovog oltara te se ubrzano vrše i pripreme za skidanje 10 drvenih kipova proroka u apsidi.

Bazilika Presvetog Srca Isusova

Bazilika Presvetog Srca Isusova u Palmotićevoj teško je stradala. Bazilika je zaštićeno kulturno dobro te druga najveća crkva u Zagrebu, odmah iza katedrale, i njen nastanak je povezan s planiranim ponovnim dolaskom isusovaca u hrvatsku metropolu.

Crkva Srca Isusova sa samostanom reda Družbe Isusove sagrađena je 1902. prema projektu Janka Holjca. Zabatno, troetažno, glavno crkveno pročelje, raščlanjeno pilastrima uokviruju dva zvonika koji se uzdižu iznad galerije.

Veliki dio stropa srušio se i zatrpao ciglama i ostalim građevnim materijalom polovicu crkve tako da je teško oštećen kor i uništena polovica klupa, a razoreni su temelji bazilike, pod, svod te toranj.

U padu stropa oštećen je i kor, korna ograda, a mjesto, na kojem su inače pjevači i zbor, zatrpale su cigle. Kor je restauriran prije dvije godine, a sreća je da su u trenutku potresa orgulje bile izvan Bazilike na obnovi. Zbog urušavanja krova i velikih oštećenja bazilika Srca Isusova u Zagrebu trenutno je izvan uporabe.

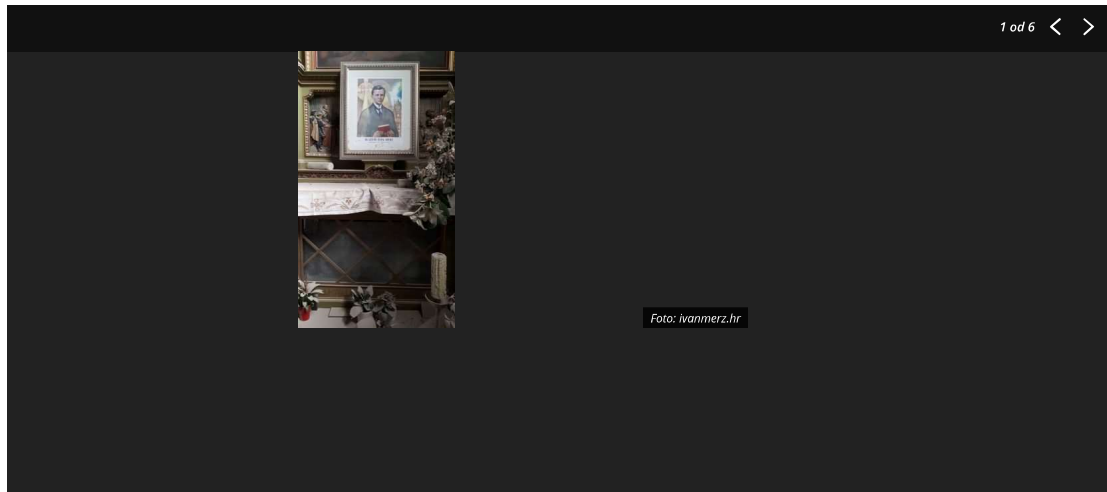

Urusio se krov crkve u Palmotićevoj

"Tornjevi, vanjski zidovi i krov su izdržali, ali unutrašnjost nije. Na našu i vašu veliku žalost više od jedne trećine stropa sručilo se na pod i izazvalo golemu materijalnu štetu. Na tek uređenom koru, koji čeka povratak orgulja s obnove, stradala je ograda, a sam kor je netaknut. Križ, koji je bio na glavnom oltaru, slomio se i pao, ali je slika Presvetog Srca ostala u dobrom stanju. Pokrajnje kapele nisu puno oštećene, više mansarde iznad njih. Posebno nam je drago da je očuvan i grob bl. Ivana Merza", poručio je nakon potresa isusovački superior o. **Stipo Balatinac**.

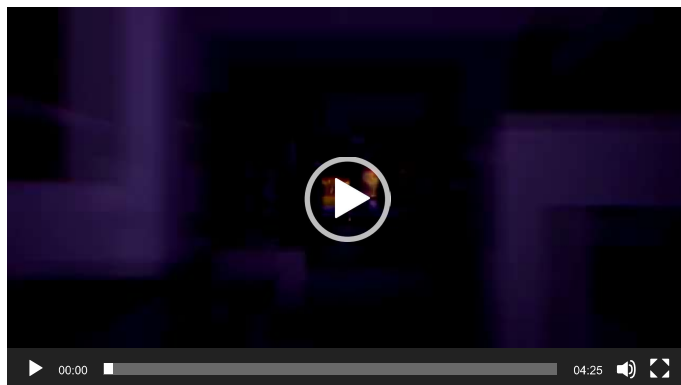
Grob bl. Ivana Merza ostao je potpuno neoštećen kao i klupe koje se nalaze ispred njega. Ono što je posebno zanimljivo i znakovito jest ovo. Iznad groba na oltaru na malo povišenom postolju postavljena je povećana slika bl. Ivana Merza (reprodukcija slike akad. slikara Ante Mamuše čiji se original nalazi u Banjoj Luci). Slika uokvirena u poveću ramu nije bila ničim pričvršćena nego je samo bila naslonjena na drveni dio oltara tako da bi je i malo jači propuh mogao lako pomaknuti ili oboriti. Međutim nakon potresa gdje se sve okolo rušilo i treslo slika je ostala na svome mjestu netaknuta, nije se pomaknula niti jedan centimetar, stoji [na stranicama portulature blaženog Ivana Merza](#).

Izrađena je 1902. godine i to samo u godini dana, iako povijesne knjige kažu da su pripreme za gradnju trajale gotovo četiri desetljeća, s time da je na ukrašavanje bazilike potrošeno još jedno desetljeće. Zbog svog kulturnog značaja crkva obnova mora biti usklađena s uputama i zahtjevima konzervatora, javlja [Jutarnji list](#).

Jedan od koraka koji je zato bilo bitno provesti jest i skeniranje bazilike, kako bi se kasnije mogla rekonstruirati na jednak način, pogotovo freske s anđelima na svodovima, a neslužbena cijena obnove je 80 milijuna kuna, otkrio je pater Damir Kočiš, voditelj obnove. S obzirom na visoku cijenu u bazilici računaju na potporu Ministarstva kulture, ali i Grada Zagreba, kao i na pomoć donatora.

"Mi smo u početku svi bili entuzijastični i mislili da će se obnoviti za godinu dana. Sada je jasno da bi je lakše bilo ponovno sagraditi nego obnoviti", kazao je Kočiš za [RTL](#).

Franjevačka crkva na Kaptolu

Franjevačka crkva i samostan (koji je jedan od najstarijih u Hrvatskoj), u neposrednoj blizini katedrale, teško su oštećeni u potresu 22. ožujka, baš kao hrvatska prvostolnica i Bazilika Srca Isusova u Palmotićevoj ulici.

Kompleks franjevačkog samostana s crkvom sv. Franje Asiškoga na Kaptolu 9 zaštićeno je *kulturno dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH*, Listu zaštićenih kulturnih dobara, a ujedno je na području kulturnog dobra – Povijesne urbane cjeline grada Zagreba.

Teška oštećenja i pukotine vidljivi su izvana i iznutra: u crkvi su oštećeni stupovi i svodovi, iznad ulaza je odlomljen dio reljefa koji prikazuje rane sv. Franje, a crkveni toranj ima napukline i upitna je njegova statička sigurnost.

Nakon što su vatrogasci i statičari pregledali crkvu i samostan, i na jedna i na druga vrata postavljene su crvene naljepnice koje označavaju njihovu neuporabljivost i zabranu ulaska u njih. Budući da je statički nesigurna, u crkvu i izvan nje nedavno su postavljene skele kako bi se spriječilo njezino daljnje urušavanje. Svi fratri, njih 50 i dvije časne sestre, na dan potresa su evakuirani iz samostana te su privremeno smješteni u druge crkve i samostane u Zagrebu, Samoboru, Varaždinu i Požegi.

Foto: Facebook/Samostanska crkva sv. Franje Asiškog

Foto: Facebook/Samostanska crkva sv. Franje Asiškog

Franjevačkim svećenicima u preseljenju je pomogla Hrvatska vojska jer su se morali pobrinuti i za sve vrijedne sakralne predmete, slike, knjige i namještaj iz crkve i samostana, koji su ostali sačuvani.

Crkva sv. Franje na Kaptolu, spomenik kulture, okružena je skelama, a njezina će obnova, prema prvim procjenama, biti dugotrajna i zahtjevna. Braća franjevci i prije su u požarima i potresima doživjeli teška oštećenja na samostanu. Veliki potres koji je bio 9. studenoga 1880. također je teško oštetio crkvu i samostan sv. Franje. Crkva je tada rekonstruirana u neogotičkom stilu prema nacrtima graditelja i konzervatora Hermanna Bolléa, poznatog zagovornika čistog stila i europskog stručnjaka za regotizaciju povijesnih građevina. Obnova je trajala do 1902.

U crkvi je najstarija špilja Gospe Lurdske iz 1900. godine. Oltarna slika je djelo Celestina Medovića. Vitraji su djelo Ive Dulčića iz 1960. godine i prikazuju Pjesmu stvorova sv. Franje, a neki ih svrstavaju među 12 najljepših u svijetu.

Crkva u Remetama

Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije i samostan u Remetama također su zaštićeno kulturno dobro. Jednobrodna samostanska, pavlinska gotička crkva izgrađena postupno od 1319. kada je sagrađeno izduženo svetište, a u 15. st. crkvena lađa, zvonik i samostan, pregrađen i nadograđen u 17. st.

Usljed potresa oštećena je prednja lađa crkve koja je bila pošteđena u potresu 1880. U tome prednjem dijelu oštećene su freske, a neki dijelovi su i uništeni. Vanjski dijelovi crkve su napuknuti. Unatoč jakom potresu, Isus na križu i kipovi žena Marije i Magdalene u hodniku samostana nisu se srušili.

Pogledajte trenutak potresa u svetištu Majke Božje Remetske koje je snimilo čak osam kamera:

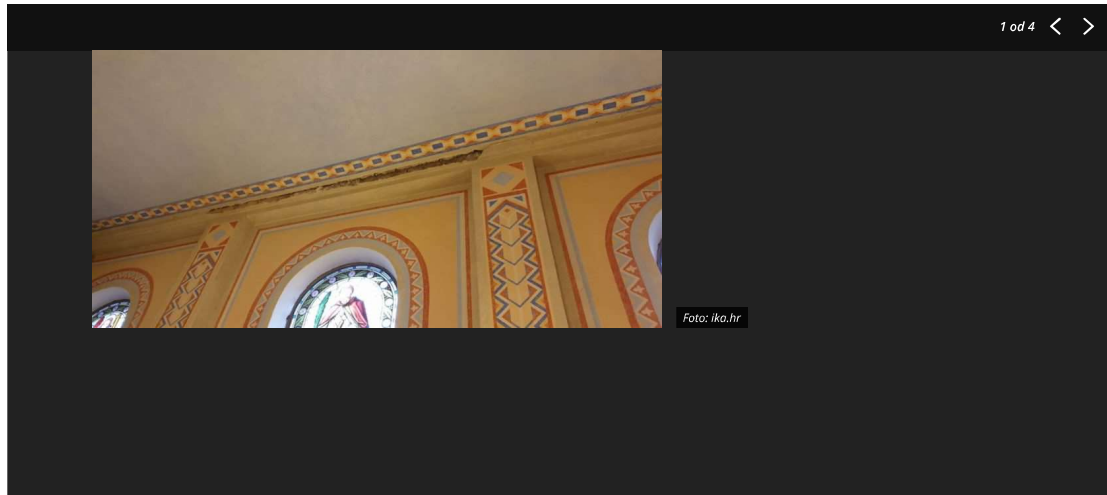
ONLINE MOLITVENI VIJENAC IZ REMETA U 17....
Župa Remete was Live • [Follow](#)

Share

Šestine – oštećena crkva sv. Mirka

“Crkva sv. Mirka nalazi se na najtrusnijem potezu u gradu Zagrebu. Podsljemenska zona ide upravo od Sljemena preko Šestina, Mihaljevca do Kaptola i Donjega grada. Dakle, naša crkva je oštećena. Nije toliko kao druge, ali ima ozbiljnih oštećenja.”, poručio je na dan potresa župnik iz Šestina **Robert Šreter**, prenijela je **IKA**.

Granešina

Usljed potresa oštećena je i crkva Rođenja Blažene Djevice Marije u Granešini. Osim unutrašnjosti, oštećen je i nedavno obnovljeni toranj. Pao je strop crkve i uništio oltar, no kip Majke Božje Granešinske i svetojhranište nisu stradali.

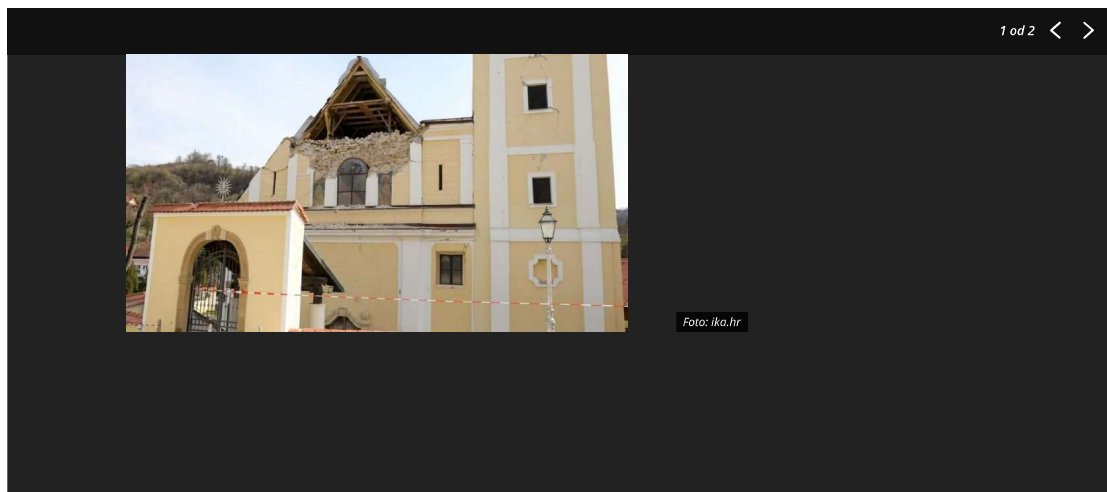
Potresom pogođena crkva u župi Rođenja BDM u zagrebačkoj Granešini

Čučerje

Župa Pohoda Blažene Djevice Marije u Čučerju, jedno je od mjesta koje je posebno teško stradalo u potresu. Više od 50 obiteljskih kuća, prema dosad obavljenim procjenama, morat će se srušiti, a preko 150 ih je označeno kao mjesta koja nisu sigurna za život, dok će se procjene svih šteta potresa još dugo zbrajati.

U podrhtavanjima tla srušen je dio crkve Pohoda Blažene Djevice Marije u Čučerju, a radi popucanog tornja isključena su zvona. No, u svim tim teškoćama, iako im je potres gotovo srušio crkvu, stanovnici Čučerja nisu ostali bez nade, nego su se još čvršće povezali u živu Crkvu koja u vremenima poteškoća svjedoči pravom evandeoskom zauzetošću i ljubavlju prema bližnjima, onima ranjenima, starima, nemoćnima, priopćila je **Zagrebačka nadbiskupija**.

„Sat mi je stao u 6:26 nakon prvog potresa. U to sam vrijeme sjedio u župnom uredu i molio časoslov. Kada se to zadržalo ustao sam i otišao vidjeti crkvu. Unutra je bilo puno prašine, jer je padala žbuka. Ove godine je točno 140 godina od onog jakog potresa 1880. godine koji je u crkvi napravio puno štete. A, nakon potresa 1905. crkva je bila zatvorena tri godine“, rekao je u izjavi za Hrvatski katolički radio župnik preč. **Dragutin Mostečak**.

Vodeći računa o statici crkve župnik je odmah isključio zvona i vratio se u kuću. Nakon drugog potresa, kako ističe, urušio se zid na fronti ispred vrata na ulazu u crkvu.

Župa Pohoda Blažene Djevice Marije u Čučerju jedno je od najstarijih prošteništa na području Zagreba. Blaženi Alojzije Stepinac odredio ju je kao polazište zavjetnog hodočašća grada Zagreba u Mariju Bisticu. Uz proslavu 800. obljetnice prvoga spomena Čučerja 2001. godine obnovljeni su crkva i župni dvor, pisala je **IKA**.

U Retkovcu bez oštećenja – pao samo kip sv. Josipa

U župnoj crkvi u zagrebačkom Retkovcu potres nije ostavio veća oštećenja.

“U našoj crkvi oštećen je samo kip sv. Josipa koji je pao usred potresa. Druge štete nema, međutim naša katedrala i crkve u centru grada, ali pogotovo naše crkve u Granešini i Čučerju pretrpjele su velike štete. Ostanimo zajedno u molitvi“, poručili su na Facebook stranici župe na dan potresa.

Župa sv. Pava apostola - Retkovec
about 7 months ago

Draga braćo i sestre,

Pretrpjeli smo ujutro svi snažan potres koji nas je dodatno uznemirio u ovom teškom vremenu epidemije. Vjerujemo da nas je dodatno potaknuo na veću zauzetost i ustrajnost u molitvi pokazavši nam koliko smo kao ljudi maleni i krhki. Danas je nedjelja, ne zaboravite moliti u svojim obiteljima i pojedinačno da nas Bog čuva i izbavi od svakoga zla!

U našoj crkvi oštećen je samo kip sv. Josipa koji je pao usred potresa. Druge štete nema, međutim naša katedrala i crkve u centru grada, ali pogotovo naše crkve u Granešini i

Marija Bistrica

U Mariji Bistrici oštećeno je nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, a lakše je ozlijeđen župni vikar. Svećenik se u trenutku prvog potresa zatekao na stubama na otvorenom, uz baziliku Majke Božje Bistričke, a uslijed podrhtavanja tla u trku je pao i ozlijedio lijevu potkoljenicu te rame.

Kako je izgledala crkva u Mariji Bistrici nakon potresa, pogledajte u nastavku.

Oštećenja svetišta Majke Božje Bistričke zbog potresa

Oštećenja svetišta Majke Božje Bistričke zbog potresa

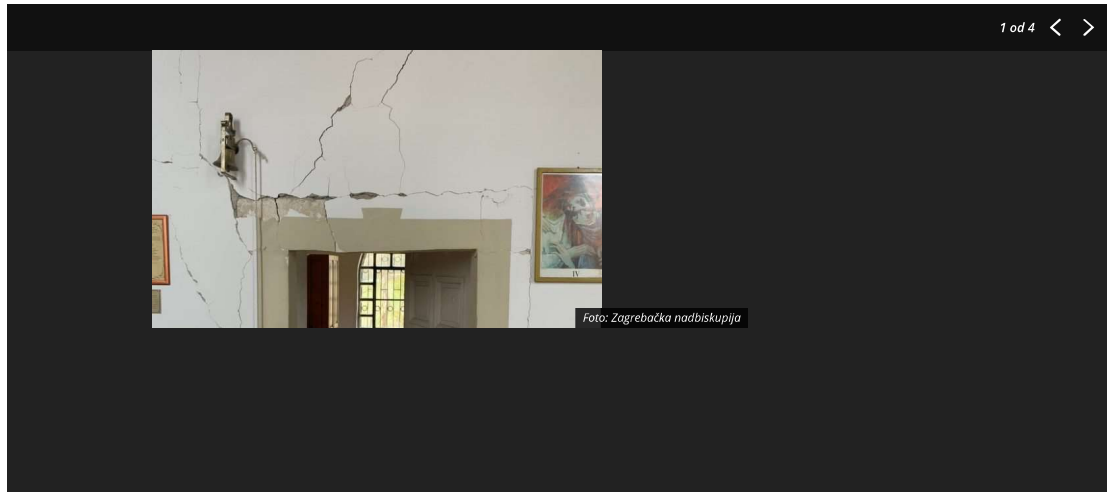

Velike štete od potresa u župi sv. Jurja u Gornjoj Stubici

Posebno je stradao dio župe sv. Jurja iz Gornje Stubice koji je bliže Sljemenu, odnosno samo par kilometara zračne linije od epicentra razornog potresa. U samoj župi velika materijalna šteta zabilježena je na stambenim, gospodarskim, sakralnim i kulturnim objektima.

Od sakralnih objekata u župi, najviše je pogođena kapela sv. Fabijana i Sebastijana u Slanom Potoku. Kapela je popucala sa svih strana i ima velika unutrašnja oštećenja. Njezina statika je upitna, kao i moguća adaptacija. Župna kuća je također oštećena, jer su popucali vanjski zidovi, ali i svi unutarnji zidovi.

Nakon pregleda stručnih službi procijenjena je šteta na području općine Gornja Stubica od preko 30 milijuna kuna te je **proglašena** elementarna nepogoda za ovo područje.

Obnova, osim što je stručno kompleksna i podrazumijeva interdisciplinarni pristup, bit će i izuzetno financijski zahtjevna. Većina zgrada u užem centru Zagreba građena je bez seizmičke otpornosti i stoga potencijalno podložnija štetama od podrhtavanja tla.

Proteklih godina Grad Zagreb sufinancirao je projekt obnove pročelja na zgradama kulturne baštine, ali ne i seizmičku sanaciju i ojačanje građevine, krovne konstrukcije i ostalih dijelova povijesnih građevina, a potres je otkrio nelogičnosti i opasnosti provedbe takvog pristupa, upozorili su Mario Todorčić i Anđela Bogdan za časopis **Grđevinar**.

Popisivanje šteta i njihovo procjenjivanje za nepokretna kulturna dobra u Zagrebu zajednički obavljaju stručnjaci Ministarstva kulture i Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode u Zagrebu, a na području Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije djelatnici Ministarstva kulture.

Za kraj Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba upitali smo kako će se financirati obnova nastale štete na sakralnim objektima.

Iako je od potresa prošlo više od četiri mjeseca, iz njihovog se odgovora da naslutiti kako još ne postoji jasna strategija obnove. "Nastala šteta financirat će se najvjerojatnije iz više izvora, no o tome nemamo službenih podataka.", napisali su u svom odgovoru.

Arhitekti, statičari i konzervatori pred sobom imaju zahtjevan zadatak, očuvati izgled sakralnih objekata te podići razinu sigurnosti na danas važeće propise vodeći se sigurnosti budućih generacija, a ne samo "kozmetičkom" sanacijom objekata. Gledajući težinu oštećenja na mnogim crkvama u Zagrebu i okolici, pretpostavka je da će obnova biti dugotrajna, a do konačne obnove potrebno je osigurati građevine od njihova nekontroliranoga urušavanja kako bi se zaštitili sami objekti, stanari i korisnici, ali i pješaci, prometnice te javne površine.

